

prima instanță - (Judecătoria Anenii Noi) V. Panfilii

instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat, Maria Ghervas,
Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Camera de Licențiere de Stat,
în pricina civilă la cererea depusă de Camera de Licențiere de Stat, persoană
interesată societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, cu privire la retragerea
licenței ce vizează activitatea de întreprinzător,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost
respins apelul declarat de Camera de Licențiere de Stat și menținută hotărârea
Judecătoria Anenii Noi din 23 martie 2015,

c o n s t a ț ă:

La 16 mai 2013, Camera de Licențiere a depus cerere cu privire la retragerea
licenței ce vizează activitatea de întreprinzător, solicitând retragerea licenței seria
A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea
zăcămintelor minerale” eliberată societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”,
precum și, obligarea întreprinderii, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data emiterii
deciziei de retragere, să depună licența retrasă.

În motivarea cererii, petiționarul a indicat că la 04 octombrie 2011, societatea cu
răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, respectând prevederile art. 10 alin. (1) Legea
nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de
întreprinzător, a depus la Camera de Licențiere declarația nr. 14/36, prin care a solicitat
eliberarea licenței pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale” (art. 8
alin. (1) lit. a) pct. 14 din Legea menționată).

Menționează că în baza declarației, precum și a procesului-verbal al grupului de lucru nr. 02/1776 din 05 octombrie 2011, Camera de Licențiere, la 05 octombrie 2011 a emis decizia nr. 3218 privind eliberarea licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011 societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, pentru activitatea legată de extragerea zăcămintelor minerale, valabilă pe un termen de 5 ani.

Susține că la 19 octombrie 2012, în adresa Camerei de Licențiere a parvenit sesizarea Ministerului Mediului nr. 08-05/1776 din 18 octombrie 2012 și documentele constatatoare (Actul inspectării îndeplinirii cerințelor privind folosirea și protecția subsolului nr. 1/55 din 06 septembrie 2012 al Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale), prin care a fost informată că, în perioada august-septembrie de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale a fost efectuat un control privind respectarea cerințelor de protecție a mediului, cerințelor geologice și protecție a resurselor miniere, stabilindu-se că, societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, beneficiarul subsolului amplasat în limitele raionului Anenii Noi, deținător al licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, exploatează zăcămintul de nisip pentru construcție „Telița III”, amplasat în s. Telița, r-nul Anenii Noi. Lucrările miniere se efectuează de către beneficiarul subsolului pe terenuri cu destinație agricolă (pășune), fără a fi schimbată destinația terenurilor conform prevederilor legislației funciare.

Indică petiționarul că, în rezultatul examinării sesizării menționate a constatat că, societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, în cadrul desfășurării activității licențiate, nu și-a conformat activitatea cu prevederile art. 29 Codul funciar, potrivit căror, deținătorii de terenuri sunt obligați să folosească terenurile potrivit destinației lor.

Astfel, în conformitate cu art. 7 alin. (2) lit. d), art. 19 alin. (8), (9) și (10) Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Camera de Licențiere a obligat societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, prin prescripția nr. 04/249 din 23 octombrie 2012 privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, să-și conformeze activitatea prevederilor legale, solicitând în acest sens, informarea în scris până la 22 ianuarie 2013 despre remedierea încălcărilor depistate.

Ulterior, la 23 ianuarie 2013, ne fiind executată prescripția anterioară, Camera de Licențiere a emis, repetat, prescripția nr. 04/16, avertizând întreprinderea despre posibila retragere a licenței dacă încălcările menționate nu vor fi lichidate până la 23 aprilie 2013.

Reține că, urmare a nerespectării prescripțiilor nr. 04/249 din 23 octombrie 2012 și nr. 04/16 din 23 ianuarie 2013, privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, în conformitate cu art. 17 alin. (1), (2) și (3) Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art. 7

alin. (2) lit. a), art. 21 alin. (2) lit. f) și alin. (6) Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Camera de Licențiere a adoptat decizia nr. 47 din 16 mai 2013 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale”, obligând titularul să depună formularul licenței la ghișeul din incinta Camerei de Licențiere.

Invocă că potrivit art. 21 alin. (2) lit. f) Legea nr. nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, nerespectarea a doua oară a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, atrage în mod obligatoriu retragerea licenței.

Astfel, menționează că, Camera de Licențiere, în virtutea atribuțiilor conferite prin Hotărârea Guvernului, nr. 779 din 27 noiembrie 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Camerei de Licențiere și efectivului-limită ale acesteia, acordă licențe pentru genurile de activitate stabilite de lege și are drept misiune asigurarea respectării riguroase a condițiilor de licențiere, necesare pentru practicarea activităților de întreprinzător, pentru excluderea prejudicierii drepturilor, intereselor legitime și sănătății cetățenilor, mediului înconjurător și securității statului, statut ce obligă Camera să se conformeze legislației în vigoare și să întreprindă măsuri în vederea înlăturării încălcărilor ce ar avea un impact nefast asupra societății civile și/sau ar prejudicia bugetul statului, și care concomitent îi permite să se pronunțe în vederea suspendării temporare/retragerii licenței.

Indică că, conform prevederilor art. 17 alin. (1), (2) și (3) Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 343¹ - 343⁴ Codul de procedură civilă, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată în cazurile prevăzute expres de lege, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a hotărârii definitive și irevocabile. Autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control pot cere retragerea licențelor ce vizează activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

Prin hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 12 martie 2014 cererea Camerei de Licențiere privind retragerea licenței societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2014 s-a casat hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 12 martie 2014 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a retras licența seria A MMI nr. 038265 din 06 octombrie 2011 pentru genul de

activitate „extragerea zăcămintelor minerale”, eliberată societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2015 s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2014 și hotărârea Judecătoria Grigoriopol din 12 martie 2014 și s-a trimis pricina la rejudicare în prima instanță la Judecătoria Anenii Noi.

Prin hotărârea Judecătoria Anenii Noi din 23 martie 2015 s-a respins cererea Camerei de Licențiere privind retragerea licenței societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”.

La 01 aprilie 2015 Camera de Licențiere a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoria Anenii Noi din 23 martie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a cererii în sensul formulat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Camera de Licențiere și s-a menținut hotărârea Judecătoria Anenii Noi din 23 martie 2015.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 07 septembrie 2016 Camera de Licențiere a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 și a hotărârii Judecătoria Anenii Noi din 23 martie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii.

În motivarea recursului a invocat încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Menționează că, prin hotărârea sa, prima instanță eronat a reținut precum că, temeiul emiterii deciziei Camerei de Licențiere nr. 47 din 16 mai 2013 privind retragerea licenței societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011 este unul neîntemeiat și lipsit de suport juridic, având în vedere că prevederile art. 29 Codul funciar nu sunt aplicabile raportului de extragere a zăcămintelor minerale. Or, potrivit art. 1 Codul funciar, relațiile din sfera folosirii și protecției altor bogății naturale (subsolul, pădurile, apele, regnul vegetal și animal, aerul atmosferic) se reglementează prin legislație specială.

Totodată, prin decizia emisă, instanța de apel, motivând cu alte argumente decât cele expuse de prima instanță, în mod greșit a concluzionat că competențele Camerei de Licențiere se reduc doar la cele de emiterie și prelungire a licenței, fiind ignorată legea specială prin care s-a edificat autoritatea instituțională a Camerei de Licențiere, substituind în esență însăși atribuțiile funcționale ale Camerei și, totodată, contrar art. 43 alin. (2) și art. 44 alin. (2) Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, încălcând principiul neretroactivității legii civile și precedentul judiciar.

Relevă că, conform art. 1 Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, prezenta lege determină cadrul juridic, organizatoric și economic de reglementare prin licențiere a activității de

întreprinzător, stabilește genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere și este orientată spre asigurarea respectării condițiilor, stabilite prin lege pentru desfășurarea genurilor de activitate supuse reglementării prin licențiere.

Afirmă că, referitor la retragerea licenței, la art. 21 alin. (6) Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001, este indicat expres cuvântul „decizie”, și anume că, titularul de licență este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a licenței, să depună la autoritatea de licențiere licența retrasă, act administrativ ce impune retragerea licenței, pe temeiurile expuse exhaustiv la art. 21 alin. (2) și (3) Legea nr. 451/2001.

La fel, indică recurentul că, concluzia instanței precum că, legiuitorul a atribuit Camerei de Licențiere doar dreptul de a emite decizii în vederea eliberării și prelungirii licențelor (în partea ce ține exclusiv de deciziile de suspendare a activității de întreprinzător, prin suspendarea temporară sau retragerea licenței) se contrapune și prin art. 17 alin. (3) Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, conform cărui, decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a hotărârii definitive și irevocabile.

Susține că pe lângă faptul că instanța de apel nu a luat în considerare efectele executorii imediate ale deciziei de suspendare sau retragere a licenței, ce impune imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia (potrivit art. 17 alin. (1) Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 și art. 343¹ Codul de procedură civilă), în sensul art. 17 alin. (3) Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006, instanța de apel neagă și existența/forma actului administrativ în sine, denumit și menționat expres cu titlul de „decizie”, ca o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, ce propagă efectele juridice executorii imediate, dar cu caracter temporar (de la emitere și până la actul judecătoresc irevocabil).

Nu în ultimul rând, instanța de judecată a triat atribuțiile desemnate conform Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 în competența Camerei, catalogând ca „fiind în afara Legii” și deciziile de reperfectare, reluare a valabilității licenței, de eliberare a unor copii și duplicate ale licențelor, de respingere a declarațiilor și cererilor de eliberare/prelungire/reperfectare a licențelor, etc., aleatoriu alegând și făcând trimitere la art. 11 Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001, care reglementează procedura de eliberare / prelungire a licenței sau privind respingerea declarației pentru eliberarea/prelungirea licenței, și ignorând art. 15 (reperfectarea licenței), art. 20 (suspendarea și reluarea valabilității licenței) și art. 21 (retragerea licenței) din Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001.

Menționează că, în esență, examinarea cererilor privind sistarea temporară a valabilității sau retragerea licențelor, în pofida faptului că presupune existența a două părți cu interese contrare care se află într-un litigiu de drept, implică nemijlocit și întrunirea condițiilor inerente procedurii speciale.

Astfel, susține că, instanța de judecată, examinând cererea, urma să aprecieze faptul dacă Camera de Licențiere a respectat cerințele prevăzute de lege pentru a se pronunța în privința sistării sau retragerii licenței, și anume să verifice dacă, până la sesizarea instanței de judecată, Camera fie, a verificat nemijlocit respectarea condițiilor de licențiere sau informația prezentată (în cazul dacă a fost sesizată de instituția cu funcții de reglementare și de control) fie, a emis în termen de 15 zile lucrătoare prescripția privind lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere fie, a avertizat titularul de licență despre posibila sistare sau retragere a licenței dacă încălcările depistate nu vor fi lichidate în termenul stabilit, sau dacă a calificat corect temeiturile de sistare sau retragere a licenței.

Astfel, procedura specială, în perspectiva cererilor privind sistarea temporară a valabilității sau retragerea licențelor, implică procedura în cadrul căreia se examinează pricinile civile privind confirmarea/constatarea legalității sau ilegalității de către autoritatea judecătorească a deciziei de suspendare temporară sau retragere a licenței adoptată de Camera de Licențiere, potrivit rigorilor statuate prin normele legale.

Menționează că la momentul adoptării deciziei de retragere a licenței (implicit și în prezent), procedura de schimbare a destinației unui teren, potrivit speței, din teren agricol în unul destinat realizării obiectivului minier, putea avea loc doar printr-o hotărâre de Guvern, în sensul Hotărârii Guvernului nr. 1451 din 24 decembrie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de atribuire, modificare a destinației și schimbul terenurilor, act normativ, care nu a fost supus cărorva modificări, în pofida faptului că prin Legea nr. 24 din 04 martie 2016, în vigoare din 15 aprilie 2016, a fost modificat art. 71 al Codului funciar, care în redacția actuală prevede că, schimbarea destinației terenurilor agricole, cu excepția categoriilor de terenuri prevăzute la art.72 al prezentului Cod, se aprobă: prin hotărâre a Guvernului - pentru terenul agricol proprietate a statului, cu avizul consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul; prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea și, respectiv, prin hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei în a căror proprietate se află terenul agricol; prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul proprietate a persoanei fizice sau juridice, în temeiul cererii proprietarului.

Totodată, schimbarea destinației terenurilor agricole se realizează conform procedurii prevăzute în regulamentul aprobat de Guvern.

Deci, intenția legislativă nu a fost finalizată în sensul modificării și Hotărârii de Guvern nr. 1451 din 24 decembrie 2007.

Mai mult ca atât, instanța urma să constate legalitatea deciziei de retragere emisă în perioada respectivă, adică 16 mai 2013, care urma a fi examinată în termen de 5 zile, autoritatea de licențiere neavând posibilitatea să anticipeze că peste trei ani, o parte din actul legislativ (Codul funciar) ce impune obligativitatea ca deținătorii de terenuri să folosească terenurile în conformitate cu destinația lor, ar fi urmat să fie modificat, chiar dacă și acest proces legislativ nu a fost finalizat, nefiind modificată și metodologie de schimbare a destinației terenurilor.

Or, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Astfel, remarcă recurentul că, decizia de suspendare a activității de întreprinzător (manifestată prin suspendarea licenței sau retragerea licenței) produce efecte juridice imediate de la adoptare, până la actul judecătoresc cu caracter irevocabil.

În acest sens, indică că, potrivit art. 29 Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991, deținătorii de terenuri sunt obligați să folosească terenurile în conformitate cu destinația lor.

Prevederile art. 10 alin. (1) lit. c) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 instituie, asumarea pe propria răspundere de către solicitantul de licență a responsabilității pentru respectarea condițiilor de licențiere la desfășurarea genului de activitate pentru care se solicită licență și pentru veridicitatea documentelor prezentate.

Astfel, urmare a controlului efectuat de către Ministerul Mediului / Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale (Actul inspectării îndeplinirii cerințelor privind folosirea și protecția subsolului nr. 1/55 din 06 septembrie 2012), s-a constatat necorespunderea deținătorului de licență condițiilor de licențiere și îndeplinirii responsabilității pentru respectarea acestora, dat fiind, că sectorul de teren agricol, destinat pentru realizarea obiectivului minier, nu a fost scos din circuitul agricol în temeiul unei hotărâri de Guvern, ceea ce contravine prevederilor art. 29, art. 52 alin. (3) Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991 și art. 36 Legea nr. 1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător.

Reține că, conform art. 21 alin. (2) lit. f) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, nerespectarea a doua oară a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere atrage în mod obligatoriu retragerea licenței.

Or, art. 11 alin. (7) Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, statuează că, autoritatea

administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul stabilit la alin. (6).

Relevă că, eliberarea licenței nu a fost condiționată de cerința schimbării destinației terenului raportat modului de folosință/exploatare, această condiție urmând a fi onorată/întrunită, pe parcursul desfășurării activității antreprenoriale licențiate și respectiv informată Camera despre acest fapt, lucru neînfăptuit de către titularul societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”. Astfel că, titularul de licență în momentul primirii licenței este deținătorul unui drept, apoi acesta urmează să-și desfășoare activitatea conform normei legale. Dreptul de a desfășura activitatea licențiată este unul special. Agentul economic în momentul depunerii actelor, și ulterior eliberării licenței, și-a asumat pe răspundere proprie responsabilitatea conformării condițiilor de licențiere, iar procedura inițiată (momentul solicitării și primirii licenței) nu înseamnă procedura onorată.

Prin urmare, reține recurentul că, pentru inițierea lucrărilor de extragere a zăcămintelor minerale este obligatorie scoaterea din circuitul agricol / de construcție, a terenului agricol / destinat construcției, preconizat pentru amplasarea și realizarea obiectivului minier, iar condiția nr. 1 de licențiere din anexa licenței deținute de întreprinzător pentru desfășurarea activității de extragere a substanțelor minerale utile este „Desfășurarea activității licențiate în conformitate cu cadrul legislativ și normativ”, inclusiv, raportarea activității de extragere a zăcămintelor minerale, prevederilor stipulate la art. 29 al Codului funciar, în legătură cu exploatarea zăcământului.

Potrivit art. 4 Legea nr. 451 din 30 iulie 2001, criteriile de determinare a genurilor de activitate supuse reglementării prin licențiere, la genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere se atribuie genurile de activitate care corespund unuia sau ambelor criterii indicate la lit. a) și b), coroborate cu criteriul stabilit la lit. c), și anume: implicarea utilizării resurselor limitate ale statului; necesitatea stabilirii condițiilor și cerințelor speciale de activitate, precum și verificării respectării acestora pe parcursul activității, pentru excluderea prejudicierii drepturilor, intereselor legitime și sănătății cetățenilor, mediului înconjurător și securității statului; licențierea nu dublează alte proceduri de reglementare, stabilite de lege pentru alocarea resurselor limitate ale statului și/sau asigurarea respectării condițiilor și cerințelor speciale pentru excluderea prejudicierii drepturilor, intereselor legitime și sănătății cetățenilor, mediului înconjurător și securității statului, domeniul extragerii substanțelor minerale utile fiind unul special.

Având în vedere că prin reglementarea activității de întreprinzător se stabilesc drepturi, obligații, cerințe și interdicții pentru întreprinzători pe toată durata activității, prin corelare cu principiul egalității în drepturi și a intereselor legitime ale tuturor întreprinderilor, organizațiilor, persoanelor fizice (art. 3 Legea nr. 451 din 30 iulie 2001), ținându-se cont de caracterul imperativ al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 și Codului funciar, este necesar a fi respectate reguli general-valabile care se regăsesc prin norme, ce instituie responsabilități și răspunderi.

Potrivit art. 8 și art. 71 Codul funciar, stabilirea și schimbarea destinației terenurilor ține de competența Guvernului.

De asemenea, art. 14 alin. (2) Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului stabilește că Guvernul adoptă hotărâri de atribuire a terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale fondului silvic, precum și din alte categorii de terenuri, incluse în circuitul agricol pentru a fi folosite în alt scop decât cel agricol.

Suplimentar, relevă că competența Guvernului în ce privește gestionarea terenurilor este reglementată și de art. 12 pct. 9 Legea nr. 64 din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, care prevede că, acesta întreprinde măsuri în vederea ocrotirii și folosirii raționale a pământului subsolului, a resurselor de apă, a faunei și florei, în vederea menținerii purității aerului și asigurării reproducerii tuturor sistemelor biologice precum și menținerii echilibrului ecologic, promovează politica statului în domeniul securității radiologice și exercită controlul de stat în acest domeniu.

Conchide că, sistarea valabilității licențelor nu reprezintă o lipsire de proprietate, ci o măsură de control al folosirii proprietății.

La 18 octombrie 2016 societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

A menționat că, atât hotărârea primei instanței, cât și decizia instanței de apel sunt întemeiate, astfel recursul declarat de Camera de Licențiere reprezintă un abuz de putere asupra dreptului de proprietate care a fost deținut de societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” prin licența seria AMMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, care a expirat la 06 octombrie 2016.

Consideră că argumentele Camerei de Licențiere precum că instanța de apel anihilează competențele Camerei, sunt nefondate și eronate, iar instanța de apel corect a motivat și a aplicat prevederile legale, or, atât din legea materială, cât și din legea procedurală reiese că, retragerea / suspendarea actelor permissive în domeniul afacerii se admite doar în temeiul deciziei definitive a instanței de judecată, pronunțată la cererea autorității abilitate prin lege pentru aceasta sau în temeiul deciziei autorității publice competente cu confirmare obligatorie a acesteia de către instanța de judecată, dacă autoritatea respectivă dispune de așa drept.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016 recursul declarat de Camera de Licențiere a fost considerat admisibil.

La 31 octombrie 2016 societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” a depus referință suplimentară prin care a indicat că, potrivit pct. 5 alin. (6) și (7) din Hotărîrea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 2 din 28 mai 2012 privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la suspendarea (sistarea și retragerea) licențelor ce vizează activitatea de întreprinzător, doar instanța de judecată are atribuții de executare concretă a legii privind sistarea și retragerea licenței, verificând legalitatea și temeinicia argumentelor invocate de către organul de licențiere prin prisma materialului probatoriu prezentat instanței.

În cazul sistării sau retragerii licenței, organizarea executării sau executarea legii este de competența exclusivă a instanței de judecată, și nu a organelor de licențiere.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar și referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 și hotărîrii Judecătoriei Anenii Noi din 23 martie 2015, pronunțând o nouă hotărâre de admitere a cererii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept, să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Din materialele pricinii s-a constatat că, în temeiul art. 280 alin. (1) și art. art. 343¹-343⁴ Codul de procedură civilă, la 16 mai 2013 Camera de Licențiere s-a adresat cu cerere în procedură specială, persoana interesată societatea cu răspundere limitată

„Aglicacom-Fruct” privind retragerea licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale” eliberată societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, precum și, obligarea întreprinderii, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei de retragere, să depună licența retrasă.

Fiind investită cu judecarea pricinii, prima instanță a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea ca neîntemeiată, motivând că art. 29 Codul funciar, la care face referire Camera de Licențiere, nu este aplicabil raportului juridic litigios.

Judecând apelul declarat de Camera de Licențiere, instanța de apel a reținut drept întemeiată hotărârea primei instanțe, considerând necesar de a respinge apelul și de a menține hotărârea primei instanțe, motivând soluția sa prin faptul că, legiuitorul a atribuit Camerei de Licențiere doar dreptul de a emite decizii în vederea eliberării și prelungirii licențelor (art. 11 Legea nr. 451 din 30 iulie 2001) și nicidecum dreptul de a emite decizii privind retragerea/suspendarea licenței, concluzionând că doar instanța de judecată dispune de această competență. Totodată, a menționat că prevederile art. 17 alin. (3) Legea nr. 235 din 20 iulie 2006, la care face trimitere reclamantul-apelant în acțiune, nu sunt aplicabile speței, fapt care rezultă și din obiectul acțiunii de retragere a licenței, or, Camera de Licențiere solicită pronunțarea unei hotărâri privind retragerea licenței, și nu privind aprobarea deciziei cu privire la retragerea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, judecând recursul, în baza temeiurilor invocate în cererea de recurs prin prisma legislației în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios și a circumstanțelor stabilite, consideră concluziile primei instanțe și a instanței de apel greșite, rezultate din aplicarea și interpretarea eronată a normele de drept material și procedural, ceea ce constituie temei de casare a hotărârilor judecătorești.

Astfel, în conformitate cu art. 280 alin. (1) Codul de procedură civilă, în procedură specială, pricinile se examinează de instanțele judecătorești după regulile de examinare a acțiunilor civile, cu excepțiile și completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII-XXXIV și în alte legi.

În acest sens, Colegiul remarcă că retragerea licențelor ce vizează activitatea de întreprinzător este reglementată de Capitolul XXXIV¹ al Codului de procedură civilă și alte acte normative speciale.

Potrivit art. 343¹ alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control (în continuare-autoritățile competente) pot cere, în cazurile prevăzute de lege, sistarea temporară a valabilității sau, după caz, retragerea licențelor/autorizațiilor ce vizează activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

În cazurile în care sistarea temporară a valabilității sau retragerea, în conformitate cu prevederile legii, a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător a fost dispusă de autoritatea competentă, aceasta este obligată, în decurs de 3 zile lucrătoare, să se adreseze cu o cerere în instanța de judecată privind sistarea temporară a valabilității sau retragerea licenței / autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător.

Conform art. 343² alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, în cererea de sistare temporară a valabilității licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător se vor indica probele ce atestă încălcarea de către întreprinzător a condițiilor de desfășurare a activității prevăzute de lege, probele ce atestă că întreprinzătorului i-au fost notificate toate încălcările constatate, modul de remediere a deficiențelor identificate și că întreprinzătorul nu a remediat în termenul stabilit aceste deficiențe, precum și probele ce atestă existența altor fapte care, în conformitate cu prevederile legii, servesc drept temei pentru sistarea valabilității licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător.

În cererea de retragere a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător se vor indica probele ce atestă existența faptelor care, în conformitate cu prevederile legii, servesc drept temei pentru retragerea licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător.

Potrivit art. 343³ Codul de procedură civilă, cererea de sistare temporară a valabilității sau de retragere a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător se examinează în instanța de judecată cu participarea întreprinzătorului, a reprezentantului sau avocatului său, a reprezentantului autorității competente și a altor persoane interesate.

Iar, potrivit art. 343⁴ din codul enunțat, instanța de judecată examinează cererea de sistare temporară a valabilității sau de retragere a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia. După ce examinează cererea în fond, instanța de judecată emite o hotărâre prin care o admite sau o respinge.

Prevederi relevante speței se conțin și la art. 6 alin. (1) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, în conformitate cu care, autoritățile de licențiere sunt: lit. a) Camera de Licențiere.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) din legea enunțată, Camera de Licențiere, denumită în continuare Cameră, este un organ public de specialitate în subordinea Ministerului Economiei, are statut de persoană juridică și dispune de ștampilă cu stema de stat și cu denumirea sa. Camera își desfășoară activitatea pe baza regulamentului aprobat de Guvern.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în scopul realizării activităților atribuite conform prezentei legi în competența Camerei, aceasta îndeplinește următoarele

atribuții: a) eliberează, prelungește, reperfectează, reia valabilitatea licențelor, eliberează copii și duplicate ale acestora, realizează acțiunile prevăzute de lege pentru suspendarea, retragerea, recunoașterea nevalabilității licențelor; b) organizează controlul asupra respectării de către titularii de licențe a condițiilor de licențiere; d) emite prescripții privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere.

La fel, art. 20 alin. (1) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 prevede că, licența poate fi suspendată în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Conform art. 21 alin. (1) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001, licența poate fi retrasă în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, iar alin. (2) lit. f) prevede drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege în vederea retragerii licenței servește, nerespectarea a doua oară a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere.

De asemenea, prezintă relevanță și dispozițiile art. 11 alin. (6) și (7) Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, potrivit cărora, în cazul în care, după obținerea documentului oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control constată neîndeplinirea unor condiții importante prevăzute pentru eliberarea licenței/autorizației, nu va putea anula documentul, ci va notifica titularului, în cel mult 3 luni de la data expirării termenului legal pentru emiterea licenței/autorizației, neregularitățile constatate, modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate, termenul în care titularul trebuie să respecte această obligație și care nu poate fi mai mic de 30 de zile.

Autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul stabilit la alin. (6).

Colegiul menționează și că, potrivit art. 17 alin. (1) Legea nr. 235 din 20 iulie 2006, în sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia. Iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, în cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se

anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a hotărârii definitive și irevocabile.

Așadar, din actele pricinii rezultă că, la 06 octombrie 2011, în baza declarației solicitantului, prin decizia nr. 3218 din 05 octombrie 2011, Camera de Licențiere a eliberat societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” licența seria A MMII nr. 038265, pentru genul de activitate „extragerea substanțelor minerale utile”.

La 06 septembrie 2012, în rezultatul controlului efectuat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, a fost emis Actul inspectării îndeplinirii cerințelor privind folosirea și protecția subsolului nr. 1/55, prin care s-a constatat că, societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, beneficiarul subsolului amplasat în limitele raionului Anenii Noi, deținător al licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, efectuează lucrări miniere pe terenuri cu destinație agricolă (pășune), fără a fi schimbată destinația terenurilor conform prevederilor legislației funciare. (vol. I, f.d. 9)

Prin urmare, la 23 octombrie 2012, în baza sesizării Ministerului Mediului nr. 08-05/1776 din 18 octombrie 2012 și Actului inspectării îndeplinirii cerințelor privind folosirea și protecția subsolului nr. 1/55 din 06 septembrie 2012 al Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, Camera de Licențiere a emis prescripția nr. 04/249 privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, obligând întreprinderea să-și conformeze activitatea prevederilor legale și să informeze în scris până la 22 ianuarie 2013 despre remedierea încălcărilor depistate. (vol. I, f.d. 13)

Ulterior, la 23 ianuarie 2013, ne fiind executată prescripția anterioară, Camera de Licențiere a emis prescripția nr. 04/16, avertizând întreprinderea despre posibila retragere a licenței dacă încălcările nu vor fi lichidate până la 23 aprilie 2013. (vol. I, f.d. 12)

Din cauza nerespectării a doua oară a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, în temeiul art. 17 alin. (3) Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 21 alin. (2) lit. f) și alin. (6) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Camera de Licențiere a emis decizia nr. 47 din 16 mai 2013 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011. (vol. I, f.d. 14)

Reieșind din conținutul normelor de drept citate și a circumstanțelor expuse, Colegiul constată temeinicia acțiunii, astfel, urmând a fi retrasă licența seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale”, eliberată societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, precum și, a obliga titularul de licență să depună licența retrasă.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanțele de judecată inferioare nu au ținut cont de faptul că dreptul societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” de a

desfășura activitatea licențiată este unul special, astfel încât, titularul de licență, la momentul depunerii actelor, potrivit art. 10 alin. (1) lit. c) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001, și-a asumat pe propria răspundere să respecte condițiile de licențiere la desfășurarea genului de activitate pentru care a solicitat licență și pentru veridicitatea documentelor prezentate în acest sens.

În asemenea condiții, Colegiul conchide că, Camera de Licențiere era în drept să solicite instanței de judecată retragerea licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale” eliberată societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, or, în baza normelor menționate supra, a calificat corect temeiurile de suspendare/retragere a licenței, respectând cerințele în vederea pronunțării asupra suspendării sau retragerii licenței, și anume, a verificat nemijlocit respectarea condițiilor de licențiere și sesizarea Ministerului Mediului, instituție cu funcții de reglementare și control, prin care s-a constatat nerespectarea de către deținătorul de licență a condițiilor de licențiere, și anume că sectorul de teren destinat pentru realizarea obiectivului minier nu a fost scos din circuitul agricol, a emis în termen de 15 zile lucrătoare prescripția privind lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere și a avertizat titularul de licență despre posibila sistare sau retragere a licenței dacă încălcările depistate nu vor fi lichidate în termenul stabilit.

Colegiul menționează că, conform art. 1 Cod funciar, relațiile din sfera folosirii și protecției altor bogății naturale (subsolul, pădurile, apele, regnul vegetal și animal, aerul atmosferic) se reglementează prin legislație specială.

Astfel, urmare a nerespectării de către titularul de licență a cerințelor legale, a fost emisă prescripția privind lichidarea încălcărilor condițiilor de licențiere, avertizând titularul de licență despre posibila sistare sau retragere a licenței, dacă încălcările depistate nu vor fi lichidate în termenul stabilit, iar ulterior ne fiind executată prescripția anterioară, Camera de Licențiere a emis repetat o prescripție, avertizând întreprinderea despre posibila retragere a licenței dacă încălcările menționate nu vor fi lichidate.

Aici, se va reitera că, potrivit art. 21 alin. (2) lit. f) Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, nerespectarea a doua oară a prescripțiilor privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere atrage în mod obligatoriu retragerea licenței.

Or, în speță s-a confirmat cu certitudine că societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” a încălcat condițiile de licențiere la desfășurarea genului de activitate pentru care a solicitat licență, nu a întreprins măsurile necesare în vederea lichidării/remedierii încălcărilor și nu și-a conformat activitatea prevederilor legale.

În acest sens, Colegiul reține că pentru inițierea lucrărilor de extragere a zăcămintelor minerale este obligatoriu scoaterea din circuitul agricol/de construcție a

terenului agricol/destinat construcției, preconizat pentru amplasarea și realizarea obiectivului minier, inclusiv și, raportarea activității miniere la prevederile art. 29 Codul funciar, în legătură cu extragerea zăcămintelor minerale, în conformitate cu care, deținătorii de terenuri sunt obligați să folosească terenurile în conformitate cu destinația lor.

Totodată, remarcă Colegiul că la materialele cauzei, vol. I, f.d. 38, este anexată decizia Consiliului sătesc Sepia nr. 27/02 din 22 martie 2006, potrivit căreia s-a permis schimbarea modului de folosință a terenului de pășuni în teren pentru exploatarea miniere.

Însă, actul administrativ vizat nu putea produce efecte juridice, deoarece la momentul adaptării deciziei menționate, potrivit art. 71 Cod funciar (redacția Legii nr. 356-XVI din 23 decembrie 2005, în vigoare 03 februarie 2006) schimbarea destinației terenurilor agricole se efectua prin hotărâre de Guvern, la propunerea consiliilor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau, respectiv, de nivelul al doilea, în temeiul cererii proprietarului și cu acordul organelor pentru protecția mediului înconjurător.

Astfel, decizia Consiliului sătesc Sepia nr. 27/02 din 22 martie 2006, prevedea doar permisiunea de schimbare, nu și schimbarea destinației sau modului de folosință.

Mai mult ca atât, potrivit art. 8 Codul funciar (redacția Legii nr. 356-XVI din 23 decembrie 2005, în vigoare 03 februarie 2006), de competența Guvernului ține stabilirea și schimbarea destinației terenurilor, la propunerea consiliilor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau, respectiv, de nivelul al doilea, în temeiul cererii proprietarului.

La caz, societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” în virtutea legii era obligată să-și conformeze activitatea potrivit prevederilor legale, în adresa sa fiind expediate două prescripții.

Pentru desfășurarea lucrărilor de extragerea zăcămintelor minerale, urma să respecte cerințele prevăzute de lege și anume, să schimbe destinația terenului din agricol în unul destinat realizării obiectivului minier și să informeze Camera de Licențiere despre acest fapt, ceea ce în speța dată, nu a fost respectat la momentul emiterii deciziei de retragere a licenței.

Astfel, la momentul adoptării deciziei nr. 47 din 16 mai 2013, procedura de schimbare a destinației terenului agricol în unul destinat realizării obiectivului minier, conform art. 71 Codul funciar în redacția Legii nr. 356-XVI din 23 decembrie 2005, în vigoare 03 februarie 2006, putea avea loc doar printr-o hotărâre de Guvern, necâtînd la faptul că prin Legea nr. 24 din 04 martie 2016, în vigoare din 15 aprilie 2016, a fost modificat art. 71 Codul funciar, or, la caz se va aplica principiul neretroactivității legii civile, și respectiv art. 71 Codul funciar în redacția Legii nr. 356-XVI din 23 decembrie 2005, în vigoare 03 februarie 2006.

În acest context, potrivit art. 6 Codul civil, (1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Astfel, decizia de retragere a licenței nr. 47 din 16 mai 2013, a început să producă efecte juridice de la data adoptării, aplicabil fiind art. 71 Codul funciar în redacția Legii nr. 356-XVI din 23 decembrie 2005.

În acest context, instanța de judecată urma să examineze cererea privind retragerea licenței și să constate legalitatea deciziei de retragere a licenței, care a fost emisă până la data modificării art. 71 Codul funciar, adică 16 mai 2013, în termen de 5 zile lucrătoare, conform art. 343⁴ Codul de procedură civilă.

Mai mult ca atât, argumentele instanțelor de judecată privind neaplicabilitatea prevederilor art. 17 alin. (3) Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 și art. 29 Codul funciar la soluționarea prezentei cereri, sunt nefondate, deoarece potrivit Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 și Legii nr. 451 din 30 iulie 2001, Camera de Licențiere este autoritatea instituțională care potrivit legii speciale, dispune de competență exclusivă în vederea adoptării deciziei privind eliberarea, prelungirea, reperfectarea, suspendarea/reluarea și retragerea licenței, în cazul în care societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” nu s-a conformat condițiilor expuse în prescripțiile nr. 04/249 din 23 octombrie 2012 și nr. 04/16 din 23 ianuarie 2013, privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere, justificat a emis decizia de retragere a licenței, cu adresarea ulterioară, în termen de 3 zile lucrătoare, cu cerere în instanța de judecată privind retragerea licenței ce vizează activitatea de întreprinzător.

Colegiul remarcă că, dreptul de proprietate nu este unul absolut și legiuitorul poate stabili norme cu privire la folosința bunurilor, cu condiția ca acestea să corespundă unui interes public și să fie proporționale interesului urmărit.

În anumite domenii care au importanță majoră pentru societate, cum ar fi ocrotirea și folosirea rațională a resurselor minerale, precum și menținerea echilibrului ecologic, statul se bucură de o marjă mai mare de apreciere ce presupune dreptul statului de a stabili reglementări distincte față de alte domenii similare de reglementare.

Astfel, retragerea licenței reprezintă o ingerință proporțională cu scopul urmărit, și anume, apărarea interesului public, care ține de protecția mediului înconjurător.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs constată că, Camera de Licențiere la emiterea deciziei nr. 47 din 16 mai 2013 privind retragerea licenței seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale” eliberată societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, precum și, obligarea întreprinderii, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei de retragere, să depună licența retrasă, nu a încălcat procedura stabilită de Legea nr. 235-

XVI din 20 iulie 2006 și Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001, și prin urmare, justificat a dispus retragerea licenței ca urmare a nerespectării prescripțiilor nr. 04/249 din 23 octombrie 2012 și nr. 04/16 din 23 ianuarie 2013, privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a căror va dovedi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Camera de Licențiere ca întemeiat, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre de admitere a cererii.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Camera de Licențiere.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 și hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 23 martie 2015 și se pronunță o hotărâre nouă prin care:

Se admite cererea depusă de Camera de Licențiere, persoană interesată societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”, cu privire la retragerea licenței ce vizează activitatea de întreprinzător.

Se retrage licența seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale” eliberată societății cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct”.

Se obligă societatea cu răspundere limitată „Aglicacom-Fruct” să depună licența retrasă seria A MMII nr. 038265 din 06 octombrie 2011, pentru genul de activitate „extragerea zăcămintelor minerale”, la Camera de Licențiere în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a licenței.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

judecători

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari